

Aan decentraal overleg

Den Haag : 2 maart 2021

Ons kenmerk : S.A.21.72208 CL/JS

Uw kenmerk :

Betreft : sectorale aanpak: behoud van werkgelegenheid en  
van-werk-naar-werktrajecten

Geachte heer, mevrouw,

Veel sectoren ondervinden de gevolgen van de maatregelen die ervoor moeten zorgen dat het coronavirus wordt teruggedrongen. Er zijn sectoren waar het werk grotendeels stilligt, waaronder de kappers, een deel van de detailhandel, de horeca, vrijetijdsectoren en de reisbranche, en er zijn (delen van) sectoren waar de bedrijvigheid juist is toegenomen, zoals in de distributiecentra, zorg, supermarkten en de pakketbezorging. In beide situaties is de vraag aan de orde hoe in te spelen op die ontwikkelingen: welke aanpak is het meest effectief in de huidige periode en op de langere termijn, en wat is daarvoor nodig.

In deze brief gaat de Stichting van de Arbeid in op het belang van van-werk-naar-werktrajecten, de rol en verantwoordelijkheid die (sectorale) sociale partners daarbij hebben en de regelingen waarvan gebruik kan worden gemaakt.

#### *Doel sectorale aanpak*

Behoud van zoveel mogelijk werkgelegenheid en waar nodig begeleiding bij van werk naar werk zijn de opgaven waar we in de huidige situatie voor staan. Met als doel dat werkloosheid zoveel mogelijk wordt voorkomen en iedereen zoveel mogelijk duurzaam op de arbeidsmarkt kan functioneren. Sociale partners spelen hierbij een belangrijke rol.

#### *Rol en verantwoordelijkheid van sociale partners*

Sinds het begin van de zomer 2020 voert de Stichting van de Arbeid intensief overleg met het kabinet over de steun- en herstellepakketten ter ondersteuning van de economie. Naast steunmaatregelen en investeringen (zoals de NOW, TVL en Tozo) heeft het kabinet een aanvullend

sociaal pakket gepresenteerd<sup>1</sup>. Voor dit pakket, dat loopt tot 1 juli 2021, is in totaal 1,4 miljard euro beschikbaar gesteld. Het gaat voor een belangrijk deel om ondersteuning en begeleiding van werkenden en waar nodig scholing en ontwikkeling bij van-werk-naar-werktrajecten.

Op centraal niveau is de Stichting van de Arbeid nauw betrokken geweest bij de invulling van de steun- en herstelpakketten van het kabinet en de uitwerking van de verschillende maatregelen. Zowel op ambtelijk als bestuurlijk niveau wordt wekelijks overleg gevoerd met het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) en het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK).

In sectoren zijn sociale partners aan zet om werkenden te adviseren en te begeleiden bij de stappen die nodig of wenselijk zijn om in de huidige baan aan het werk te blijven of naar een andere baan in dezelfde of andere sector over te stappen. Denk hierbij aan het aanbieden van een loopbaanscan, ontwikkeladvies of scholingstraject. Zij kunnen hierbij gebruik maken van subsidieregelingen die zijn of binnenkort worden opengesteld (zie hieronder). Er kunnen zich situaties voordoen waarin een meer intensieve begeleiding gewenst is, omdat er bijvoorbeeld sprake is van een taalachterstand, schuldenproblematiek, etc. In dat geval kunnen sociale partners in de Regionale mobiliteitsteams<sup>2</sup>, waarin zij samen met UWV en gemeenten zitten, gebruik maken van de daarop aangesloten expertise op het gebied van begeleiding, ontwikkeling en scholing.

#### *Situatie per sector*

Om als sector plannen op te kunnen stellen voor de (nabije) toekomst is het van belang een goed beeld te hebben van de arbeidsmarktsituatie in de sector en de te verwachten ontwikkelingen. In een brief van 16 juli 2020 aan cao-partijen<sup>3</sup> heeft de Stichting van de Arbeid sectoren al opgeroepen het gesprek hierover aan te gaan. Zij heeft toen aangegeven dat die sectoranalyses niet alleen relevant zijn voor de sectoren zelf, maar ook voor het overleg op centraal niveau. De Stichting heeft de aan haar toegezonden sectoranalyses<sup>4</sup>, van zowel tekort- als overschotsectoren, goed kunnen benutten in het overleg met het kabinet over de maatregelen, instrumenten en middelen die sectoren nodig hebben. Zij tekent daarbij aan dat het resultaat van de voorliggende regelingen weliswaar niet in alle facetten overeenkomt met de wensen van sociale partners, maar dat bijsturing in de gewenste richting – binnen de mogelijkheden – heeft plaatsgevonden.

Voor een effectieve aanpak is het nodig een duidelijk beeld te hebben van wat er in uw sector aan de hand is:

- ligt het werk stil of lopen de werkzaamheden terug en is de verwachting dat dit een structureel karakter heeft;
- ligt het werk stil of lopen de werkzaamheden terug maar is dit van tijdelijke aard;

---

<sup>1</sup> Brief d.d. 23 september 2020 van minister Koolmees en staatssecretaris Van 't Wout aan de Tweede Kamer over *Uitwerking aanvullend sociaal pakket*, zie [www.stvda.nl](http://www.stvda.nl)

<sup>2</sup> Regionale Mobiliteitsteams: <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/ondernemen-en-werken-in-coronatijd/hulp-bij-baanverlies-scholing-en-schulden-sociaal-pakket/van-werkloosheid-naar-werk>

<sup>3</sup> Brief d.d. 16 juli 2020 van de Stichting van de Arbeid aan cao-partijen over *Sectorale analyses*, zie [www.stvda.nl](http://www.stvda.nl)

<sup>4</sup> Er zijn sectoranalyses ontvangen van de sectoren: catering, luchtvaart, techniek, grafische sector, touringcars, taxivervoer, transport en logistiek, installatietechniek.

- is er een tekort aan personeel als gevolg van de crisis en is dit van tijdelijke aard;
- is er een tekort aan personeel, al vóór de crisis, en is er blijvend behoefte aan personeel.

Afhankelijk van de situatie zal naar oplossingen moeten worden gezocht. Daartoe is het zinvol in kaart te brengen waar het precies om gaat: hoeveel mensen, welke functies verdwijnen, welke mogelijkheden zijn er binnen de sector, zijn er tekortsectoren waar vraag is naar personeel, welke competenties zijn dan nodig, etc. Maar ook: moet naar een tijdelijke oplossing worden gezocht, omdat er straks, wanneer de economie weer aantrekt, in diezelfde sector wel weer behoefte is aan gekwalificeerd personeel, of keert de situatie van vóór corona niet meer terug en moet naar structurele oplossingen worden gezocht. Kortom, hoe is de situatie nu en welke verwachtingen zijn er voor de langere termijn. De Stichting van de Arbeid dringt er bij werkgevers en vakorganisaties op aan om, wanneer dat nog niet gebeurd is, het gesprek hierover aan te gaan binnen de sector en te komen tot een zo concreet mogelijk plan van aanpak met van-werk-naar-werkactiviteiten.

#### *Plan van aanpak*

Wanneer er een duidelijk beeld is van de huidige situatie en de te verwachten ontwikkelingen, is het zaak te bepalen hoe daarop in te spelen. Waar zijn de komende tijd binnen de sector mensen nodig (tekorten) en waar moeten er mensen uit (overschotten)? Wat kan de sector zelf doen en in welke gevallen is samenwerking met andere sectoren nodig of wenselijk?

Niet iedereen die naar ander werk gaat heeft dezelfde begeleiding en scholing nodig. Iemand die hetzelfde beroep in een andere sector wil uitoefenen, zal weinig of geen scholing nodig hebben; de nadruk ligt dan eerder op begeleiding. Wanneer een switch naar een ander beroep wordt gemaakt, kan sprake zijn van een omscholingstraject dat mogelijk ook een intensieve begeleiding vergt.

Om van-werk-naar-werktrajecten te realiseren, kan in veel gevallen de sector zelf begeleiding en/of scholing bieden en middelen daarvoor aanwenden, bijvoorbeeld uit O&O-fondsen of ESF-regelingen. Naast eigen middelen kunnen sectoren gebruik maken van regelingen die het kabinet als onderdeel van het 'sociaal pakket' beschikbaar stelt met het brede pakket *NL leert door*. In 2020 is de mogelijkheid geboden subsidie aan te vragen voor ontwikkeladviezen en online scholing, gericht op het individu. Nu is daar een regeling aan toegevoegd waarmee sectoren subsidie kunnen aanvragen voor sectoraal maatwerk. Daarnaast is er een subsidieregeling voor sectoren die een tekort aan personeel hebben.

#### *Tijdelijke regeling NL leert door met inzet van sectoraal maatwerk:*

Deze regeling beoogt ondersteuning bij van-werk-naar-werk- en omscholingstrajecten te bieden. Samenwerkingsverbanden van sociale partners, O&O-fondsen en andere partijen kunnen subsidie aanvragen om met (20%) cofinanciering scholing, ontwikkeladviezen, EVC en begeleiding naar ander werk aan te bieden aan werknemers die hun baan dreigen te verliezen. Een belangrijke voorwaarde voor toekenning van de subsidie is dat er binnen de aanvragende sector draagvlak is voor de activiteiten waarvoor subsidie wordt gevraagd. Wanneer een subsidieaanvraag niet door werkgevers- en werknemersorganisaties gezamenlijk is ondertekend, dient de aanvraag, vóórdat deze bij SZW wordt ingediend, te worden voorgelegd aan de Stichting van de Arbeid.

De Stichting zal dan nagaan of binnen de betreffende sector sprake is van voldoende draagvlak voor de uitvoering van de te subsidiëren activiteiten. Een beschrijving van deze procedure om draagvlak te toetsen is te vinden op de website van de Stichting van de Arbeid (<https://www.stvda.nl/nl/thema/van-werk-naar-werk/procedure>).

Het is mogelijk om in de subsidieaanvraag activiteiten op te nemen die na publicatie van de regeling zijn gestart, voordat sprake is van subsidieverlening. Dit heeft als voordeel dat zo snel mogelijk kan worden begonnen met het aanbieden van maatwerktrajecten; hierbij geldt wel dat het risico dat genomen wordt met een eerdere start terwijl aanspraak op subsidie pas vaststaat op het moment van subsidieverlening, ligt bij het aanvragende samenwerkingsverband.

De regeling is op 2 maart 2021 gepubliceerd (<https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2021-10313.html>) en wordt maandag 15 maart a.s. door het ministerie van SZW opengesteld. Zorg ervoor een eventuele aanvraag bijtijds gereed te hebben, aangezien de aanvragen in volgorde van binnenkomst worden behandeld en toegewezen.

#### *Regeling Omscholing naar krapteberoepen:*

Sectoren die een tekort aan personeel hebben kunnen een beroep doen op deze regeling. Doel hiervan is tekortsectoren te faciliteren om werkenden afkomstig uit een overschotsector te begeleiden naar ander werk en zo nodig ook scholing te bieden. Werkgevers in de Techniek, Bouw en ICT kunnen een aanvraag doen voor minimaal 1 en maximaal 33 werknemers. Per omscholingstraject is € 3.750,- beschikbaar; dit bedrag is gebaseerd op een vergoeding van de helft van de verwachte kosten voor een omscholingstraject die gemiddeld € 7.500,- bedragen<sup>5</sup>.

De Stichting van de Arbeid raadt u aan gebruik te maken van de geboden regeling(en). Beide regelingen zijn specifiek bedoeld om werkenden die dreigen hun baan te verliezen naar ander werk te begeleiden. Daarmee kan worden voorkomen dat zij werkloos worden en bij UWV of de gemeente moeten aankloppen.

#### *Monitoring*

Om te weten wat er speelt in sectoren verzoekt de Stichting u haar op de hoogte te houden van de situatie in uw sector en de plannen van aanpak. Zo krijgen sociale partners op centraal niveau een beeld van overschot- en tekortsectoren en hun plannen, en kunnen zij meedenken over een effectieve aanpak en zo nodig verbinding leggen met andere sectoren of regionale initiatieven.

De Stichting is ook benieuwd, als u gebruik maakt van (een van) de regelingen, hoe de ervaringen daarmee zijn in de praktijk. Wat werkt wel en wat beslist niet? Door tijdig bij de Stichting van de Arbeid aan de bel te trekken, kunnen de regelingen zo nodig worden bijgesteld. U kunt uw mailbericht richten aan [info@stvda.nl](mailto:info@stvda.nl)

---

<sup>5</sup> De regeling *Omscholing naar krapteberoepen* van het ministerie van EZK zal naar verwachting in maart worden gepubliceerd en per 1 april a.s. worden opengesteld. Zodra deze is gepubliceerd, wordt hiervan melding gemaakt op de website van de Stichting van de Arbeid ([www.stvda.nl](http://www.stvda.nl)).

*Tot slot*

De Stichting van de Arbeid roept u op de kansen en mogelijkheden te benutten om perspectief te kunnen bieden aan de werkgevers en werknemers in de bedrijven. Het is voor iedereen van groot belang om zo snel mogelijk zicht te hebben op de toekomst en deze met vertrouwen tegemoet te kunnen zien.

Met vriendelijke groet,  
STICHTING VAN DE ARBEID



E.R. Haket  
secretaris